

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 330/2020
30.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Вера Ђоровић, адвокат из ..., против туженог ТП „Србија“ АД Крагујевац, кога заступа Зорка Борозан, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4187/18 од 23.01.2019. године, у седници одржаној 30.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4187/18 од 23.01.2019. године у ставу другом изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужиље и потврђује пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 77/18 од 19.04.2018. године у ставовима III и IV изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 77/18 од 19.04.2018. године, ставом I изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да јој на име накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор за 2010. годину исплати 5.533,40 динара са законском затезном каматом на тај износ почев од 30.05.2010. године до коначне исплате. Ставом II изреке, преко досуђеног износа на име накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор за 2010. годину, одбијен је тужбени захтев. Ставом III изреке, одбијен је као неоснован део тужбеног захтева којим је тужиља тражила да се обавезе тужени да јој исплати а) износ од 518.621,24 динара на име разлике од исплаћене до припадајуће отпремнине са законском затезном каматом од дана вештачења 19.11.2013. године до исплате и 288.750,06 динара на име обрачунате камате, б) на име неисплаћене накнаде за исхрану на раду за период од 01.03.2010. до 30.04.2010. године износ од 17.838,80 динара, на име главног дуга са законском затезном каматом од дана вештачења 19.11.2013. године до исплате и износ од 10.036,96 динара на име обрачунате камате; в) на име накнаде неисплаћених трошкова превоза за период од 01.03.2010. до 30.04.2010. године износ од 1.620,00 динара, на име главног дуга са законском затезном каматом од дана вештачења 19.11.2013. године до

исплате и износ од 911,79 динара на име обрачунате камате. Ставом IV изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4187/18 од 23.01.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у ставу II изреке. Ставом другим изреке иста пресуда преиначена је у ставовима III и IV изреке, тако што је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужилји исплати а) износ од 518.621,24 динара на име разлике од исплаћене до припадајуће отпремнине са законском затезном каматом од дана вештачења 19.11.2013. године до исплате и 288.750,06 динара на име обрачунате камате, б) на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада за период од 01.03.2010. до 30.04.2010. године износ од 17.838,80 динара, са законском затезном каматом почев од 19.11.2013. године као дана вештачења до исплате и износ од 10.036,96 динара на име обрачунате камате; в) на име накнаде неисплаћених трошкова превоза за период од 01.03.2010. до 30.04.2010. године износ од 1.620,00 динара са законском затезном каматом почев од 19.11.2013. године као дана вештачења до исплате и износ од 911,79 динара на име обрачунате камате и обавезан тужени да тужилји накнади парничне трошкове са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у преиначујућем делу, тужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права на основу члана 404. ЗПП.

Тужилја је поднела одговор на ревизију туженог.

Испитујући дозвољеност ревизије, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена као редовна на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11...87/18), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилја је била запослена код туженог све до доношења решења туженог од 30.04.2010. године, када јој је отказан уговор о раду због престанка потребе за њеним радом. Решењем је утврђено да ће тужилји бити исплаћена отпремнина од 160.000,00 динара по основу споразума од 30.04.2010. године. У наведеном Споразуму закљученом између тужилје и туженог, тужилја је потврдила да јој је отпремнина исплаћена у складу са чланом 158. Закона о раду. Појединачним колективним уговором туженог од 03.09.2003. године који је донет на неодређено време у складу са тада важећим Законом о раду („Службени гласник РС“ број 70/01) чланом 72. прописано је право запослених на отпремнину у износу од 200 евра за сваку годину укупног стажа осигурања запослених, као и остала права предвиђена законом и Општим колективним уговором. Чланом 39. истог ПКУ, прописано је право запосленог на накнаду трошкова за исхрану у висини од 20% просечне месечне зараде по запосленом у привреди Републике Србије према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике. Тужени је закључењем уговора о продаји капитала методом јавне аукције (куповином

са отплатом на рате) закљученим 20.09.2007. године ушао у поступак приватизације. Саставни део овог уговора чини анекс 1 у коме је садржан социјални програм који ће се примењивати у субјекту након закључења уговора. Ставом 1 анекса купац се обавезао да у оквиру субјекта приватизације обезбеди поштовање свих права запослених утврђених ПКУ-ом и другим општим актима субјекта важећих у тренутку закључења овог уговора све до њихове промене у складу са законом. Последња рата из уговора о приватизацији исплаћена је 30.11.2011. године, када је завршен поступак приватизације. Вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке утврђена је висина потраживања тужиље по основу разлике између исплаћене отпремнине по члану 158. Закона о раду и обрачунате по члану 72. ПКУ, као и висина потраживања на име неисплаћених трошкова исхране у току рада који су обрачунати у складу са чланом 39. истог колективног уговора и трошкова за долазак и одлазак са рада у складу са чланом 51. ПКУ.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужилца нема право на отпремнину, неисплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада и неисплаћених трошкова превоза у складу са ПКУ туженог из 2003. године, јер у време доношења решења о отказу тужилци тај уговор није био на правној снази.

Супротно, по оцени другостепеног суда, без обзира што је новим Законом о раду (из 2005. године) прописано да се колективни уговори закључују на одређено време и да је закључени колективни уговор код туженог могао престати истеком три године односно 2008. године, тужени се као купац обавезао анексом 1 који чини саставни део уговора о продаји капитала методом јавне аукције (закљученим 20.09.2007. године), да ће поштовати права запослених утврђених ПКУ-ом, па се у конкретном случају не ради о продуженом дејству ПКУ већ о извршењу уговорне обавезе, због чега је усвојио овај тужилин захтев (отпремнина, исплата трошкова исхране и трошкова превоза) у целини.

Становиште другостепеног суда није правилно.

Појединачни колективни уговор туженог од 03.09.2003. године је закључен на неодређено време и био је на снази у време доношења Закона о раду од 23.03.2005. године („Службени гласник РС“ број 24/05). По том, новом закону прописано је у члану 263. да се колективни уговор закључује искључиво на одређено време и то за период од три године, а по истеку тог рока престаје да важи ако се учесници колективног уговора другачије не споразумеју, најкасније 30 дана пре истека важења колективног уговора. По члану 284. став 1. наведеног закона, одредбе раније закљученог колективног уговора остају на снази уколико нису у супротности са законом све до закључења колективног уговора у складу са тим законом.

Нови Колективни уговор у конкретном случају није закључен, па на основу цитираних законских одредби важност раније закљученог колективног уговора престаје истеком три године од ступања на снагу Закона о раду из 2005. године (23.03.2008. године). Закључењем анекса 1 уговора о купопродаји капитала методом јавне аукције који је закључен 20.09.2007. године, а којим се купац обавезао да ће у оквиру субјекта приватизације обезбедити поштовање свих права запослених утврђених ПКУ-ом и другим општим актима субјекта важећих у тренутку закључења овог уговора све до њихове промене у складу са законом, не значи да је на овај начин

продужено важење колективног уговора већ да је купац био у обавези да тај ПКУ примењује до његовог престанка или закључења новог. Како је наведени ПКУ по сили закона престао истеком три године од ступања на снагу Закона о раду из 2005. године (23.03.2008. године), а решење о отказу уговора о раду је донето 2010. године, по правилној оцени првостепеног суда наведени ПКУ се није могао применити на тужилу. Због тога су правилно одбијени захтеви који се заснивају на применама одредаба овог ПКУ (отпремнина, исплата трошкова исхране и трошкова превоза).

Правилно је првостепени суд одлучио и о трошковима поступка применом члана 153. став 2. ЗПП.

Захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен на основу члана 163. став 2. ЗПП, јер захтев за накнаду ових трошкова није опредељен по висини.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић